

Tartu maakonnas Tartu vallas Väänikvere külas Riigimetsa Majandamise Keskuse kinnistu (katastritunnus 38301:002:0514) kvartali CK143 eraldisel 3 kavandatud harvendusraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes Riigimetsa Majandamise Keskuse (edaspidi *RMK*) volitatud esindaja Arvo Lind 21.05.2025 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata Tartu maakonnas Tartu vallas Väänikvere külas RMK kinnistu kvartali CK143 eraldisel 3 kavandatud harvendusraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2. Kavandatud raiete registreerimisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1.2.1. Kavandatud harvendusraiel ei ole suur-mosaiikliblikale ja tema elupaigale olulist negatiivset mõju, kui röövikute toidupuudena säilitatakse puistu I rindes kasvavad elusad harilikud saared.

1.3. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul väljaandes Ametlikud Teadaanded.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. RMK volitatud esindaja Arvo Lind esitas 21.05.2025 Keskkonnaametile metsateatise, millega kavandatakse harvendusraiet RMK kinnistu kvartali CK143 eraldisel 3 (2,65 ha; 147 tm). Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris numbriga 50001131817.

Kavandatud harvendusraie jääb Raja-Kärevere hoiualale ja ühtlasi Natura 2000 võrgustikku kuuluvatele Kärevere linnu- ja loodusalale.

Eesti looduse infosüsteemi (edaspidi *EELIS*) andmetel jääb kavandatud raieala III kaitsekategooria liblikaliikide - suur-mosaiikliblika, suur-kuldtiiva, sõõrsilmiku ja vareskaera-aasasilniku piiritletud elupaikadesse.

2.2. Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224

„Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhinnangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhinnang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

RMK kinnistu kvartali CK143 eraldisel 3 kavandatakse harvendusraiet 2,65 ha suurusel alal, kavandatud raie maht on 147 tm. Harvendusraie eesmärgiks on metsa majandusliku väärtuse tõstmine, metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimine ja lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamine.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

RMK kinnistu kvartal CK143 asub Tartu maakonnas Tartu vallas Väänikvere külas. Tartu valla üldplaneering¹ on kehtestatud Tartu Vallavolikogu 15.06.2022 otsusega nr 43. Üldplaneeringuga alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud lageraie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja² §-s 19 sätestatuga.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raie töödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raie töödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

¹ <https://tartuvald.ee/kehtiv-uldplaneering>.

² Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”, <https://www.riigiteataja.ee/akt/113072023034>.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, kui raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

RMK kinnistu (katastritunnus 38301:002:0514) sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspiirkonnas. Hinnatava raie mõjualas (30 m servadest³) on registreeritud harvendusraie eraldisel CK143-4 (0,92 ha; 44 tm).

Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Hinnatav raieala asub naadi kasvukohatüübis ja eraldisel CK143-3 kasvab küps puistu, kus enamuspuuliigiks on hall lepp.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus harvendusraie läbi viiakse. Alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme. Raiet kavandatakse metsamaastikus, raieala ei paikne veekogu kaldal ega märgalal.

EELIS-e andmetel jääb kavandatud raielala Raja-Kärevere hoiualale ja III kaitsekategooria liblikaliikide - suur-mosaiikliblika, suur-kuldtiiva, sõõrsilmiku ja vareskaera-aasasilniku üksteisega kattuvatesse piiritletud elupaikadesse. Raja-Kärevere hoiuala kaitse-eesmärgid on loetletud määru⁴s.

Raja-Kärevere hoiuala hõlmab täielikult Natura 2000 võrgustikku kuuluvaid Kärevere linnuala ja Kärevere loodusala.

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine“.

⁴ Vabariigi Valitsuse 01.06.2006 määrus nr 129 "Hoiualade kaitse alla võtmine Tartu maakonnas", <https://www.riigiteataja.ee/akt/119112019014>.

Eraldisel CK143-3 kavandatud harvendusraie piirneb loodusdirektiivi elupaigatüübi vanad loodusmetsad (9010) puistuga kvartali CK143 eraldisel 7 ja harvendusraie mõjualasse³ jäävad sama elupaigatüübi puistud kvartali CK143 eraldistel 1 ja 5.

Kavandatud harvendusraie jääb projekteeritava Raja-Kärevere looduskaitseala kavandatavasse Raja-Kärevere piiranguvööndisse ja piirneb kavandatava Marjakingu sihtkaitsevööndiga.

Kultuuriväärtusi raialal ei leidu.

Kavandatud tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava harvendusraie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raie mõju keskkonnaelementidele:

Vesi – kavandatud raialal ega mõjualas ei ole veekogusid, raie mõju veerežiimile ei ole oluline.

Välisõhk ja kliima - kavandatud raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus - kavandatud raie ei mõjuta maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele - raialal ei ole neid elemente ja kavandatud raie neid ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raie on ühekordsed lühiajalise mõjuga tegevused, kestusega mõni nädal.

Piiriülest mõju kavandatava tegevusega ei kaasne.

3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Kavandatud harvendusraie jääb Kärevere looduslale ja Kärevere linnualale. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri⁵“.

⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/304042017006>

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevustega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁶ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁷ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatud harvendusraie jääb Kärevere linnu- ja loodusalale. Harvendusraie käigus raiutakse puistu hajusalt hõredamaks, andes rohkem kasvuruumi kasvujõulistele puudele. Raie käigus jääb puistu püsima, kavandatud hinnangulist raiemahtu arvestades säilib peale raiet ca 70% täiusega puistu. Metsamaastik raie tulemusel ei killustu, vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas, maastikuilme ei muutu.

Harvendusraie on kavandatud Kärevere loodusala kaitse-eesmärkideks olevate liikide suur-mosaiikliblika ja suur-kuldtiiva elupaikades. Suur-kuldtiib elab luhtadel, soistel niitudel ning veekogude kallastel ega ole metsaliik, kuigi tema toidutaimedena on märgitud muuhulgas ka lehtpuid ja põõsaid. Suur-kuldtiiva lennuaeg Eestis on juuni lõpust juuli keskpaigani, leviala laienemisele aitab kaasa emasliblikate aktiivne ränne oma esialgsest koorumiskohast eemale. Harvendusraiel on positiivne mõju suur-kuldtiivale ja tema elupaigale.

Suur-mosaiikliblika kaitse tagamisel on oluliseks teabeallikaks kaitse tegevuskava eelnõu (edaspidi tegevuskava). Tegevuskava andmetel suudavad suur-mosaiikliblika röövikud Eestis edukalt toiduks kasutada saart ja lodjapuud. Samuti asetavad emased oma munad enamasti saarepuu lehtedele. Tartumaalt Laevast leiti arvukalt suur-mosaiikliblika võrgendpesi just noortelt saarepuudelt, röövikuleide muudelt toidutaimedelt pole Eestist teada. Seega on hariliku saare olemasolu väga oluline liigi elupaigatingimuste säilimiseks. Suur-mosaiikliblikad talvituvad röövikuna, röövikud nukkuvad mais-juunis, mil nukud on kinnitatud puutüvele maapinna lähedal. Suur-mosaiikliblikas lendab ühe põlvkonnana juuni algusest kuni juuli keskpaigani. Munadest kooruvad röövikud toituvad peremeestaime lehtedel hilissuveni.

Tegevuskava alusel ei jää suur-mosaiikliblikas püsima metsaalal, mis on jäetud üksnes looduslikule arengule. Liigile sobivaks peetakse ka majandatavat metsa, mida liigendavad

⁶Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätet (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁷ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

raiesmikud ja metsateed, mis loovad päikesepaistele avatud mikroelupaigad. Liigile sobivate elutingimuste loomine eeldab aktiivset inimtegevust.

Inventeerimisandmete alusel on eraldisel CK143-3 harvendusraieks kavandatud puistu esimese rinde koosseisus ka 5% harilikku saart. Suure-mosaiikliblika röövikute toidupuuna elusate harilike saarte raiel säilitamine on oluline, aidates kaasa suur-mosaiikliblika elupaiga kujundamisel.

Harvendusraie eelselt on hinnatav puistu ülitihedus, inventeerimisandmete alusel täiusega 96%. Suure liituvuse ja vähesel päikesevalgusega puistu on päevaliblikatele lendamiseks vähesobiv ja raie omab positiivset mõju suur-mosaiikliblika elupaiga kujundamisel, kui raiel säilitatakse liblika elutsükliks vajalikud elujõulised saared toidupuudena. Harvendusraiel liigub rasketehnika sisseraiutud kokkuveoteedel väikesel elupaiga osal ega tulla ala ülepinnaliselt, siis külmumata pinnasel tööde teostamine ei kahjusta suur-mosaiikliblika elupaika ja kokkuveol ei ole olulist mõju maapinnal talvituvatele suur-mosaiikliblika röövikutele. Röövikute hukkumist saab vältida, kui tööd teostada külmunud ja lumikattega pinnasel.

Kavandatud harvendusraiega piirnevatel aladel ja mõjualasse jäävad Kärevere loodusala kaitse-eesmärgiks oleva loodusdirektiivi elupaigatüübi vanad looduspinnad (9010) puistud kvartali CK143 eraldistel 1, 5 ja 7.

Harvendusraiel kavandatud hinnangulist raie mahtu arvestades säilib elupaigatüübiga piirneval alal peale raiet ca 70% täiusega puistu, mis ei tekita olulist negatiivset servaepekti mõju säilitatavale elupaigatüübile ja metsaelustikule. Puistu säilimine elupaigatüübiga piirneval alal tagab, et valgus- ja niiskussuhted muutused elupaigatüübi sees ei ole olulised ja lokaalsed elupaigad ja ökoloogilised seosed üleminekualal säilivad.

Kavandatud harvendusraie asub väljaspool elupaigatüüpe ja kavandatud raiel elupaigatüübi vanad looduspinnad puistute seisundile olulist mõju ei ole.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga².

Kuna kavandatud raiealal ja mõjualas ei ole EELIS-es registreeritud teisi Kärevere linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaiku ega liikide elupaiku, siis kavandatud harvendusraie nende kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav harvendusraie ei mõjuta ebasoodsalt Kärevere linnuala ega Kärevere loodusala kaitse-eesmärke ega terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Mõju kaitse eesmärkidele, mis kattuvad Kärevere loodusala kaitse eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2.

Kavandatud harvendusraie alal on registreeritud III kaitsekategooria liblikaliikide sõõrsilmiku, ja vareskaera-aasasilniku elupaigad. Harvendusraiel on positiivne mõju sõõrsilmikule ja vareskaera-aasasilnikule ning nende elupaikadele, sest raie tulemusel muutub kõrge täiusega puistu päikesevalgusele avatumaks ja päevaliblikatele lendamiseks sobivamaks.

Kavandatud raiealadel ja mõjupiirkonna aladel ei esine teadaolevalt teisi kaitstavaid loodusobjekte, mida raied mõjutaks.

3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, looduskaitse- ja metsaseadusega, seega olulist mõju ei ole.

3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietöid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

Looduskaitseaduse § 55-st tulenevalt on raiete tegemisel tingimuseks ajaline piirang teostada tööd väljaspool lindude pesitsusaega.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4. Eelhindangu järeldus

Kavandatud harvendusraiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana Looduskaitseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et kavandatud tegevused avaldavad ebasoodsat mõju Kärevere linnuala ja Kärevere loodusala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.
2. Kavandatud tegevustega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevustega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatud tegevustega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Eelhindamise otsus avaldatakse Ametlikes Teadaannetes.

Eelhindangu koostaja:

Priit Pääslane

metsahoiu vanemspetsialist

Keskkonnaameti metsaosakond

